

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagypiac tér 4. Telefon: 380

Ára 1 lej

IV. évfolyam 134. sz.

1935. MÁJUS 16

Csütörtök

Lengyelország válaszfuton

Pilsudszky halála teljes bizonytalanságot teremtett a lengyel külpolitikában. -- Laval és Petain marsall Franciaország, Göring Németország képviselőit jelenik meg a marsall temetésén

Páris, május 14.

A francia lapok kizárólag csak azzal foglalkoznak, hogy Pilsudszky halála milyen kül- és belpolitikai események kiinduló pontja lesz Lengyelországra nézve. A francia lapok egyöntetűen megállapítják, hogy Pilsudszky halálával gyengült a német barátsági irányzat és az ellenzéki pártok erősebb agitációját lehet várni. Az Oeuvre és az Echo de Paris azt írják, hogy ezek után nem olyan biztos, hogy Beck lengyel külügyminiszter sokáig marad meg állásában. Pertinax, aki elkísérte Lavalt moszkvai útjára, az Echo de Parisban azt írta, hogy most már be lehet vallani, hogy Pilsudszky miatt a francia-lengyel tárgyalások teljesen terméketlenek maradtak. Laval Beck külügyminiszterrel semmiféle ígéretet nem kapott. Pertinax véleménye szerint a válság most robbant ki az európai béke kérdésében, mert most dől el, hogy

Lengyelország egészen Németország mellé áll-e, vagy Franciaország felé fordul. A harmadik eset, hogy jóindulatu semlegességet tanúsítson, nem valószínű.

A Journal szerint a főszűly most azon van, hogy Lengyelország milyen állást foglal el a többi Balti államokkal szemben. A Dalti államoknak és Lengyelországnak közös céljuk, hogy Németország és a Szovjet közé korlátot vonjanak.

London, május 14.

Az angol lapok teljesen ellentétes híreket közölnek a további eseményekről. A News Chronicle szerint Pilsudszky halála szakítást jelent az eddigi politikával, mert utóda Sniegl vezérezredes Beck lengyel külügyminiszter ellensége és franciákkal szimpatizál.

Ezezt szemben a Daily Express azt írja, hogy Lengyelország németbarátsága csak megerősödhet, mert Pilsudszky utóda Sniegl ezredes Oroszországnak engesztelhetlen ellensége.

Varsó, május 14.

Pilsudszky marsall végrendeletében intézkedett temetéséről. Ugy intézkedik, hogy agyvelejét adják a varsói egyetemnek orvosi kutatások céljaira, szívét vigyék Vilnába. Ezt a várost szerette Pilsudszky legjobban. Azt a kívánságát is kifejezte, hogy édesanyja holttestét is szállítsák Vilnába és a szívét helyezték édesanyja lábához.

Holttestét máskülönben a krakkói Wawelben helyezik örök nyugalomra. Ugyanis Pilsudszky légiója innen indult el az oroszok elleni hadjáratra.

A lengyel fővárosból érkező jelentés szerint Pilsudszky marsall földi maradványait csütörtökön este szállítják át a Belvedere palotából a varsói katedrálisba, ahol felravatalozzák. Az ország népe három napon át zárándokolhat a holttesthez és leróhatja háláját a a nemzet nagy fia előtt.

A temetési szertartást a varsói érsek fogja celebrálni s minden állam magas méltóságokkal képviselteti magát. Franciaor-

szágot Laval külügyminiszter és Petain tábornagy fogja képviselni. Laval Moszkvából jövet megszakítja útját, míg Petain a temetés időpontjához igazítja utazását. Németország képviselőitében valószínűleg Göring jelenik meg. Legújabb varsói jelentés szerint Pilsudszky felesége, akit férje halála mélyen lesújtott, szívrohamot kapott és állapota válságosra fordult.

Lengyelország csatlakozik a keleti biztonsági egyezményhez?

Moszkva, május 14.

A francia-szovjet tárgyalások befejezéshez közelednek. Laval már tájékoztatta Litvinovot varsói megbeszéléseiről és ismertette a lengyel álláspontot. A keleteurópai megnevezési egyezmény is szóba került. A szovjet vezérek nagy súlyt helyez-

nek a Lengyelországgal való együttműködésre és szeretnék a meg nem támadási szerződést minél szélesebb alapokra fektetni. Laval ma folytatja tárgyalásait Litvinovval, de tárgyalni fog Molotovval, Kalinninnel és Sztalinnal is.

Kihallgatáson fogadta az uralkodó a Balkán-konferencia résztvevőit

Hivatalos jelentés a konferencia eredményéről

Bucuresti, május 14.

A Balkán Szövetség tanácskozásait befejezték. Délután Carol király kihallgatáson fogadta Titulescu, Maximos, Tevrik Rüsdi bej külügyminisztereket és Purici jugoszláv külügyi államtitkárát. Ezután a miniszterek tanácskozássra ültek össze és ezen Titulescu felolvasta a tanácskozásról kiadott hivatalos jelentés szövegét. A jelentésben a Balkán Szövetség annak a reményének ad kifejezést, hogy hamarosan elérkezik az idő, amikor megerősíthetik és kiterjeszthetik működési körüket a Balkánon.

A továbbiakban a tanácskozó államok örömlüknek adnak kifejezést a francia-orosz szövetség létrejötté felett, mert abban a keleti béke biztosítékát látják.

Egyébként Rüsdi török külügyminiszter Osztrovsky bucurestii szovjet követel is tanácskozott és a megbeszéléseken a Dardanellák megerősítésének kérdése került szóba. A török külügyminiszter Osztrovsky tudomására hozta, hogy Görög-

ország, Románia és Jugoszlávia támogatni fogják a Dardanellák megerősítését célzó török elképzeléseket.

Bucuresti, május 14.

A Balkán konferencia tegnapi ülésén határozatot hoztak, amely szerint a Balkán szövetség kijelenti, hogy fenntartja álláspontját a Habsburg kérdésben. A magyar és bolgár felfegyverkezés kérdésében úgy döntött ma délelőtt a Balkán konferencia, hogy ezt a kérdést a nagyhatalmakra bízzák, de abban az esetben, ha Bulgária megkapja fegyverkezési egyenjogúságát, úgy meg kell engedniök Törökországnak, hogy a Dardanellákat megerősítse. A török külügyminiszter egyébként felkereste a nagyhatalmak bucurestii követeit és közölte velük, hogy Törökország abban az esetben hajlandó belemenni Bulgária újra felfegyverkezésébe, ha az 1923-as Dardanellai egyezményt vizsgálat alá veszik és megengedik Törökországnak, hogy a szorosot megerősítse, továbbá, ha a tengeszorosot hadihajó, akármilyen zászló alatt fusson is, át nem lépi.

A 333 nyereményes tombola 4. száma

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Huszonhét lázadó görög tisztet agyonlőttek Görögországban

Felfüggesztette a görög kormány az ostromállapotot és cenzurát

Athén, május 14.

Vasárnapra volt kitűzve huszonkilenc halálra ítélt lázadó görög tengerésztiszt kivégzése. Előtte a 29 halálraíteltet kegyelemre terjesztették fel. A köztársasági elnök azonban csak kettőnek kegyelmezett meg. A többi agyonlőtték.

A görög kormány rendeletet adott ki, amelyben május 13-i határidővel egész Görögország területére felfüggeszti az ostromállapotot és a cenzurát. Ugyanakkor közölte a görög kormány, hogy az ellenzék kívánságára a görög választásokat nem június 2-án, hanem június 9-én tartják meg.

Francia területre hatolt be egy német rohamosztagos csoport

Páris május 14.

Különös határincidens történt tegnap éjjel a Metz közelében levő L. Erlebach nevű francia határvárosban. Egy német nemzeti szocialista csoport Haslingen S. S. tiszt vezetése alatt átlépte a francia határt és behatolva L. Erlebach városkába, bementek egy kávéházba, ahol enni és inni kér-

tek. Nemsokára megérkeztek a kávéházba a közben értesített francia határőrök, akikkel a S. S. katonák közelharcba keveredtek. A francia határőröknek sikerült letartóztatni Haslingen erlangeni tisztet, míg a katonák visszamentek a német földre. A francia kormány diplomáciai magyarázatot kér a német kormánytól.

Június 12-én alakul meg a Vaida-párt

Vasárnap Craiován tart kongresszust a nemzeti parasztpárt

Bucuresti, május 14.

D. R. Joanitzescu lakásán értekeztek volt a Frontul Romanesc tagjai között. Elhatározták, hogy a szervezkedés országos kongresszusát Bucurestiben június 12-én tartják meg, amikor is most már végleg-

sen ki fogják kiáltani a párt megalakítását.

A nemzeti-parasztpárt vasárnap Craiovában kongresszust tart. Itt a pártprogramot fogják még jobban kifejteni. Beszél-
ni fognak Mihalache, Maniu és Lupu.

Pusztító ciklon Délkinában

Százával pusztultak el a csónakok a viharban

Sanghai, május 14.

Kína déli részét borzalmas ciklon szántotta végig. Különösen a Csing-kiang környéke szenvedett sokat a vihartól 20 halottja van eddig a viharban. Ezenkívül a szél leszakított egy angol ágyunaszádót a

horgonyáról és nyílt tengerre sodorta. 3 gőzkomp és 200 kínai csónak pusztult el a viharban. Szu-cseng környékén a vihar 200 házat pusztított el és 10.000 fát csavart ki tövestől.

Sulyos vasuti baleset Tasnadon

Elütött a careii személyvonat egy szekeret. A szekéren ülő gazdálkodó agyrázkódást szenvedett

Tasna, május 14.

Május 11-én a kora reggeli órákban véres tragédia híre szaladt végig Tasnadon. Irímias János ismert tasnadi gazdálkodó szekerekkel igyekezett szántóföldjére. Utját a vasuti sínen keresztül vette, hogy hamarabb elérje célját. Egy kanyarodónál az akác fák mögül nem vette észre, hogy

a Carei felől jövő személyvonat száguldva közeledik.

Utolsó pillanatban ismerte fel a közeledő veszélyt. A mozdonyvezető is észrevette az elkerülhetetlen katasztrófát és igyekezett a teljes sebességgel haladó vonatot lassítani, de már késő volt, mert Irímias János szekere és a vonat egyszerre érkeztek a tragédia színhelyére.

A karamból rendkívül sulyos erejű volt mert Irímias Jánost szekereknek egyrészével

messze a töltés melletti árokba dobta.

A szekérbe befogott állatok a vonatot a katasztrófától megijedtek vagy pedig a vonat és a szekér karambolja szakította el a szekeret az állatoktól: tény hogy az állatok megmenekültek és tovább futottak, míg a szekér a benne ülő Irímias Jánossal a vasuti sínen maradt.

A vonat vezetője, aki látta a borzalmas szerencsétlenséget, a már lassított vonatot teljesen leállította, s a sulyos fejszéből vérző szerencsétlenül járt gazdálkodót a tasnadi állomásra szállították. Majd kocsira tették és beszállították dr. Szaitz Mihály tasnadi orvoshoz, aki azonnal bekötözte a fején tátongó nagy sebet. Tüzetesebb megvizsgálás után megállapította, hogy Irímias János agyrázkódást szenvedett, a karamból következtében.

Állapota rendkívül sulyos (N. L.)

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.

4

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a 333 nyere-
ményes tombolán

1935 május hó

A NAP

★

Hallgat a diktátor

Pilsudsky József, az új Lengyelország megteremtője és függetlenségének kiküzdője óta szinte korlátlan ura most mellén összekulcsolt kezekkel, felkötött állal pihen. Feje mellett két gyertya ég, melyeknek lobogó lángja kétes világot vet világos arcára. Dacos ajkai, amelyek évtizedeken át annyi ellentmondást nem tűrő parancsot osztogattak örökre lezárultak. És miközben Lengyelország apraja, nagyja zokogó lélekkel, elszorult torokkal zárando-
kol a vezér ravatalához, egy kérdés döbben fel a csendben. Sulyos kérdés, amelyre csak a vezér felelhetne, ha a nála is kérelhetlenebb halál örökre le nem zárta volna ajkait.

— Mi lesz? — ezt kérde most Lengyelország és vele egész Európa. Mivé legyen most Lengyelország, az az állam, amely rábízta magát egyetlen ember akaratára és ez az ember örökre elhallgatott.

Abban a pillanatban, amikor a négy-
éves vérzivatar megszűntével a nehéz rab-
ságban szenvedő Lengyelország ismét sza-
bad lett, ez a történelmi tény egyben kijelölte a lengyelek számára azt az utat, amelyen a jövőben haladniuk kell. Lengyelország hű is maradt ezekhez a célokhoz mindaddig, amíg a mostanság oly divatos áramlatok el nem jutottak lengyel földre is, mindaddig, amíg nem vált jelszavá az, hogy elég, ha az országot egyetlen ember esze, energiája vezeti, a többiek pedig jól teszik, ha engedelmesen bólogatnak és haladnak a vezér által kijelölt — esetleg új, esetleg helytelen — utakon. Lengyelország behódolt annak az eszmének, amelyet a "vezér" fogalma megkövetel és engedelmesen, — hogy erősebb kifejezést ne használjunk — kérdés nélkül áttért a vezér megszabta új utakra.

Persze ez nem ment minden akadály nélkül. Valahogy mégse jól érezte magát a lengyel nép a diktatura alatt és a vezér parancsának engedelmességni kellett, ez mégse ment végbe maradéktalanul. A nyugati szomszédokkal, a hitlerista Németországgal való barátkozás Pilsudsky ötlete volt, ez ellen felebbezni nem lehetett, csendben tiltakozni azonban igen. Így történhetett, hogy Lengyelország, amely a diktatorikus eszméit csupán másoltól vette át, de nem önmagától termelte ki, kissé idegenről mozgott az új uton, megpróbált visszatérni a régi irányban is lehetséges maradni. Persze nem igen sikerült. Két uton haladni annyi, hogy egyiket se haladni. Vitázni, ellenszegülni nem lehetett azonban. A vezérkar diktált és amit a vezér tesz, az jól van téve. Nem is kérdezték a vezér elhatározásának indokait, hiszen a vezér tudja mit tesz s végre is a felelősség az övé.

Megtörtént azonban az, ami a vezérek életében is megtörténik egyszer, elérkezett a halál pillanata, amikor a vezér örök parancsolásához szokott ajkait örök hallgatásra parancsolja egy, még a vezéreknél is felsőbb hatalom. És a vezér nélkül maradt, elárult ország riadt szemekkel néz körül azon az uton, amelyre oly botorul rálépett a vezér utmutatásai nyomán. Nincs, aki tovább vezesse őket ezen az uton és egyelőre azt sem tudják, hogyan lehet visszatérni a hibás, vagy legalább is általuk ismeretlen és előre nem látható veszélyt jelentő útról.

A diktátor hallgat. És összeszorított néma ajkai a halálban is élő vádként merednek minden még élő vezér, minden még parancsoló diktátor felé.

Maximos görög külügyminiszter Bucurestiben készíti elő a görög királyság restaurációját

Két ízben jelent meg kihallgatáson Erzsébet görög exkirálynő előtt

Bucuresti, május 14.
Politikai körökben nagy érdeklődéssel
követik a Bucurestiben tartózkodó Maxi-
mos görög külügyminiszter tárgyalásait.
Maximos a tegnapi nap folyamán két ízben
kihallgatáson jelent meg Erzsébet görög
királynénál, aki mint ismertes Bucures-
ten tartózkodik. A lapok úgy tudják, —
a kihallgatás szoros összefüggésben

van a görög trón visszaállításának kérdé-
sével is. Azt is írják a lapok, hogy Maxi-
mos görög külügyminiszter a Balkán-kon-
ferencia végeztével még néhány napig Bu-
curestiben marad és bizalmas természeti
tárgyalásokat folytat a kormánnyal. Mér-
ték adó helyen úgy tudják, hogy Maximos
nak különleges megbízatása van.

Titokban terjesztik Bécsben a kommunisták betiltott lapját

Tizennyolc embert letartóztattak, akik egész szer- vezetet tartottak fenn a lap terjesztésére

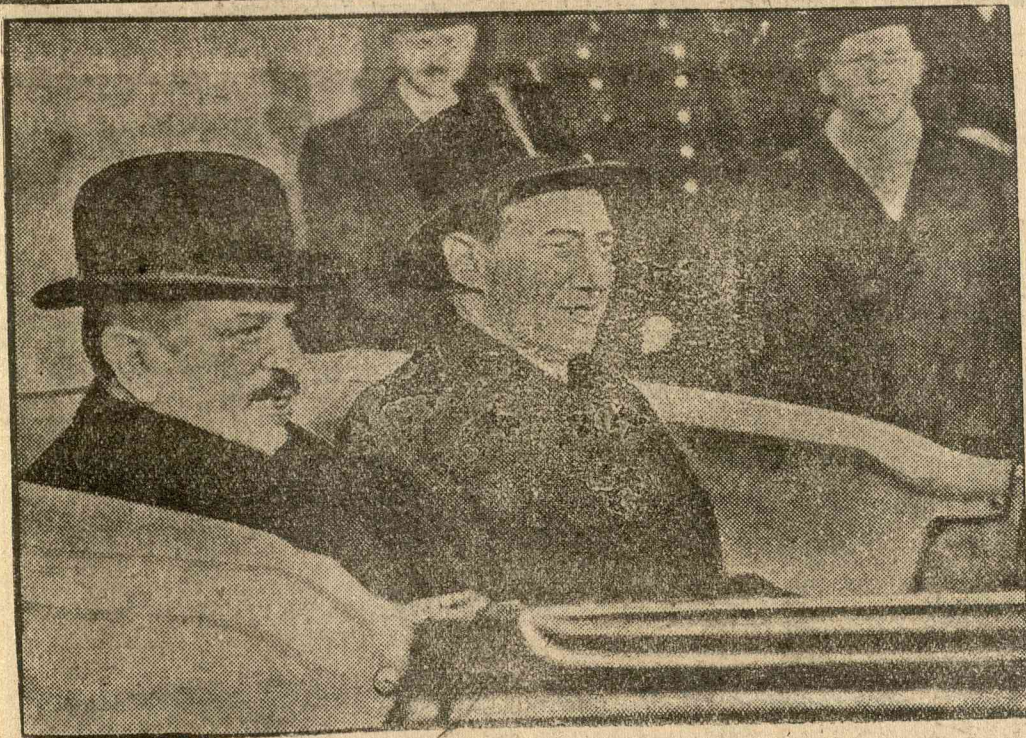
Bécs, május 14.
Még 1934 februárjában az emlékeztetés
idején, betiltották a be-
kommunisták lapját az "Arbeiter Zei-
tungot". A rendőrség tegnap egy titko-
szket talált, ahol a betiltott és most kül-
dön nyomott Arbeiter Zeitungot árusí-

tották. A rendőrség azt is megállapította,
hogy ezen a titkos lapszétosztó helyen ki-
vül, Bécsben még 14 titkos elosztó műkö-
dik. Az éjszaka során mind a tizenégyet
felfedezni. Eddig 18 embert tar-
tóztattak le, akiknél nagyon sok kompro-
mittáló iratot találtak.

Három betörés egyetlen éjszaka Diciosanmartinban

Diciosanmartin, május 14.
Tegnap éjjel három helyen is betörték
Diciosanmartinban. Ismeretlen tettesek éj-
ek idején behatoltak Fischer Jenő keres-
kedő üzletébe, ahonnan 800 lej készpénzt
20.000 lej értékű árut loptak el. Betör-
és később a gázgyárba és Izsák kereskedő
üzletébe is de mind a két helyen megzavar-
ták őket. Így a három betörés eredménye
csak az volt, amit Fischertől loptak. A
rendőrség megindította a legerélyesebb nyo-

mozást a tettesek kézrekerítésére, akik a
rendőrség véleménye szerint csakis a hely-
lyel nagyon jól ismerős egyének lehetnek.
Ezt bizonyítja az is, hogy a gázgyár épü-
letébe a betörők nem átkulcsal, hanem
rendes kulccsal hatoltak be. Remélik, hogy
a tettesek a legrövidebb időn belül kézre-
kerülnek. Addig is az éjszakai őrséget, úgy
az uccán, mint az egyes helyeken meg-
erősítették.

Laval Varsóban

A francia külügyminiszter Moszkvába utaztában egy napot a lengyel fővárosban töl-
tött. Lavalt (balról) Beck ezredes, lengyel külügyminiszter fogadta a varsói pályaud-
varon és a szállodába kísért.

Nem közli a hivatalos lap a parlamenti beszédeket

Bucuresti, május 14.

A nemzeti parasztpárt hivatalos lapja,
a Dreptatea írja: Most jutott a tudomá-
sunkra, hogy az április 7-én ideiglenes be-
szüntetett Monitoriul Oficial harmadik része,
amely a parlamenti beszédeket hozta, többé
nem jelenik meg. A Dreptatea felteszi a
kérdést, hogy miért szüntették meg vég-
legesen ennek a harmadik résznek a közlé-
sét. A lap a kormánytól kér felvilágosítást.

— Felkérjük t. olvasóinkat, hogy
amennyiben a címükre kézbesített lapért bi-
zományosainknak tartoznának, azt hala-
dékalanul szíveskedjenek rendezni, mert
máskülönbön bizományosaink nem tudnak
velünk elszámolni és emiatt a legnagyobb
kellemetlenségeknek vannak kitéve.

Megindul a repülőforgalom Moszkva és Prága között

Moszkva, május 14.

A szovjet és Csehország között már
régebbi idő óta tárgyalások folytak egy
Moszkva—Prága közötti légiforgalmi repü-
lőgép beállításáról. Evégből nemrégén egy
cseh küldöttség utazott Moszkvába, ahol
tegnap jelentek meg a légibiztosnál, Kres-
tinskinél. Az egyezményt a közeljövőben ír-
ják alá.

Dr Imas Róza

gyermekorvos, bel- és nőgyógyász, a cluji
egyetem volt tanársegéde **Átköltözött**
Bucuresti, Strada Nic. Filipescu
32. alá (prin Batistei) Telefon 2-44/76.
Rendel: d. e. 8—10 és d. u. 3—6-ig.
Speciális gyermektáplálási tanácsok.
Quarzkezelés.

RÁDIOMŰSOR

SZERDA

Bucuresti: 18: Könnyű zene 19: Hírek
19.15: Könnyű zene 20: Előadás 20.20:
Hanglemezek 20.45: Előadás 21: Zongora-
ötös 21.35: Román dalok 22: Előadás 22.15
Könnyű zene 23: Hírek 23.25: Könnyű
zene.

Budapest: 7.45: Torna, hanglemezek
11: Hírek 11.20: Előadás 11.45: A magyar
Délamerikában 12.10: Vizállásjelentés 13:
Déli harangszó 13.05: Hanglemezek 14.30:
Könnyű zene 15.40: Piac és konyha 18:
Előadás 18.20: Cigányzene 19.30: Olasz
nyelvoktatás 20: Költészet és zene 21.15:
Hangjáték 23: Hírek 23.20: Cigányzene
0.20: Dzsasz 1.05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 13: Lemezek 13.45: Köny-
nyű lemezek 18: Szalonzenekar 19.15: Sza-
lonzene 19.50: Felolvasás 20.35: Közvetítés
az Operaházból.

Budapest: 7.45: Torna: Hanglemezek
11: Hírek 11.20: Felolvasás 13.05: Bangó
Jancsi és cigányzenekara 14.30: Losonczy-
Schweitzer Oszkár szalonzenekara 17.10:
Előadás 18.35: Szerémi Gusztáv brácsázik.
Zongorán kíséri Szerémi Magda 19.10: Vá-
rady Aranka és Kiss Ferenc Lakatos Lász-
ló: "Vita a házasságról, a szerelemről, a
férfiről és a nőről" című párbeszédese cseve-
gését adja elő 20: Hanglemezek 20.25: Az
Operaház előadásának ismertetése és köz-
vetítése Gioconda. Dalmi 4 felvonásban. —
Az első felvonás után: A rádió külügyi ne-
gyedőrája Az előadás után Czicza József
és cigányzenekara muzsikál (Külső közve-
títés).

KALANDOS SZERELEM

18

— Ugyan ne törődjék annyit a ruhájával! Nincs itt senki, aki látná. Próbáljunk nagyobb sebességet.

Aimée elég ügyesen változtatott a fogantyún s jó darabig szépen mentek előre. De a sebesség kábulata megzavarta ítélőképességét. Eppen azt tette, amitől Billy óta az előbb. Megnyomott egy fogantyút, a szfinksz úgy kezdett velük rohanni, mint a rakéta. Ijedtében, ahelyett, hogy megállította volna, még nagyobb sebességre kapcsolott.

— Csavarja le! — mondta Billy a fülébe keményen és gyorsan.

Aimée, amint gyorsan engedelmességni akart, lezárta a légsaport. A szfinksz felivolt és dühösen, vadul pöfögni kezdett. Ugy nyargalt neki a világnak, mint a kiszabadult sárkány. Ijesztő sebességgel. Tiszta csoda volt, hogy ott maradtak az út közepén. Minden pillanatban várhatták, hogy vagy a levegőbe repülnek, vagy valami nérföldkönek rohannak neki. Előttük pedig éles kanyarodó látszott. Bizonyos halál. Ekkor Billy előrehajolt.

— Biztonsági fék balra! — mondta egész nyugodtan és csendesen Aimée füle mellett. Aimée balkeze szorosabbra fonódott a féken. Eppen idején. Ez a csendes, nyugodt hang — más mindenki ordított, vagy fajveszékelt volna s még jobban megzavarja vele a leányt — egyszerre visszaadta hidegvérét. Lenyomta a féket s amint a gép lassítani kezdett, magától észbe jutott, hogyan csökkentse a sebességet is. Biztonságos, nyolc kilométeres tempóval vette a kanyarulatot, csak éppen, hogy, sajnos, elfelejtett túlkölni.

Egyszerre rémült sikoltás, figyelmeztető ordítás és zavaros lármák hallatszott. Hatalmas régidivatu hintó jött velük szembe, két kövér ló huzta s ijedtképi kövér kocsis ült a bakon. A lovak felágaskodtak, a kövér kocsis felugrott a helyén, Aimée úgy érezte, hogy mindjárt a fejére ugranak valamennyien. Oldalt kormányozta a gépet s a következő pillanatban Billy átrepült az utszéli sövényen s eltűnt a cserjék között.

Aimée kettőt bukfenchezett a levegőben és csodamódra a talpára esett. Mielőtt a nehézkedés törvényei szerint végighasalt volna a földön, egy pillanatra tisztán látta a kocsi oldalába.

Látta Georgina halottfehér, kerek arcát, amint akkora szemekkel mered rá, mint egy kisebbfajta teácskésze. Georgina mellett óriási, sovány és tekintélyes öreg hölgy ült, görcsösen szoritotta lorgnettjét és látszott rajta, hogy nagyon fel van háborodva. Georginával szemben pedig széles vállú, feketeruhás fiatalember kapaszkodott a kocsi oldalába.

Egy pillanat századrésze elég volt hozzá, hogy Aimée megértse, mi történt: Erythea néni kocsiával ütköztek össze.

A következő másodperben már végigvágódott a földön. De nem maradt ott. Ugy gurult le az árokba, mintha elnyelte volna a föld; aztán átkapaszkodott a sövényen, maga se tudta, hogyan és odapottyant a cserjék közé Billy közelébe.

— Megsérült valaki? Szerencsétlenség történt? — hangzott Mr. Lambe ijedt hápgása. — Kérem, életben vannak?

— Igen — felelte Billy gyenge hangon az árok mélyéről. Két kalimpáló lába megjelent a következő pillanatban a cserjék fölött.

— Soha életemben nem láttam ilyesmit — kiáltotta Mr. Lambe magánkiáltással. — rendszámot kérem! Azonnal mondják meg a gép számát. Én...

(Folvt. köv.)

4. [da]. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. MÁJUS 16.

SPORT

Belföldi sporteredmények

B. Ligában.

Lugoj: Vulturi—AAC 6:1 (5:0).

Ploesti: Tricolor—Macabbi 3:1 (2:0).

Baia-Mare: Phönix—Tricolor 4:3 (3:2).

Kerületi bajnokságért:

Cluj: KMSC—Napoca 1:1 (1:0).

Arad: Egyetértés—Unirea 5:1 (2:1).

Olimpia—Juventus 12:1 (5:0). — Hakoah Transylvania 4:1 (2:0) — Saimi—Tricolor 3:1 (1:0).

Barátságos mérkőzések:

Timisoara: Verseci vál.—Timisoarai II o. válogatott 2:1 (1:0) — Timisoarai ifj. vál.—Bucuresti ifj. vál. 1:1 (1:0).

Arad: Gloria—Ilsa 1:0 (0:0).

Resita: UDR—AMTE 0:0 —RMTE—Karánsebesi SC 8:1 (1:0).

Alba-Iulia: Mihai—Acantul 0:0.

Zalau: Unirea—Kolping (Simleul-Silva vici) 3:1 (1:1).

Padurea-Neagra: PTT (Oradea)—S la 10:0 (3:0).

Sacueni: Sziac—Marghitai Victoria Egyenlő ellenfelek küzdalmát mutatta a közés, amelyből a szerencsésebb került ki győztesként.

Sft.-Gheorghe: KSE—Sft.-Gheorghe válogatott 0:0. Erős iramu mérkőzés, nek során inkább a tg.-sacueri csapat nikája domborodott ki. A helyi csapat va játéka azonban nem engedte érvény jutni a fölényt. Több súlyos incidens varta meg a mérkőzést, így Blaga Sim taccsbirót a közönség tetteleg inzultálta. Lusztig sft.-gheorghei játékos az egy vendéget úgy rugta fejbe, hogy kórház kellett szállítani. Hogy teljeser. botrányt nem fult a mérkőzés, azt Bucsan tg.-sac esci rendőrkapitánynak köszönhető.

Tg.-Sacues: Covasna Amatőr—Mero 5:2.

Tac (Tasnad)-Juventus (Valea lui Mihai) 4:3 (3:1)

Tasnad, május 14.

Vasárnap 12-én a tasnadi A. C. vezetőse a Valea-lui mihai Juventust hívta meg egy barátságos mérkőzésre melyet erős küzdelem után 4:3 arányban győzött le. Az esőzés miatt csekély közönség jelenlétében mérte össze erejét a két csapat, de a mérkőzés e csekély közönségnek is mind végig kellemes idő töltést nyújtott.

A T. A. C. kezd és a kissé lejtős pályán mindkét részről tapogatózó játék folyik. A 9. percben Ruff előre ivelt labdájából Oláh gólt lő (1:0). A Juventus a kapott gól után erősen támad. Szép lefutásokat vezetnek a TAC kapuja ellen, de csatársoraik a gyepes pályán bizonytalanok, míg a T. A. C. mind erősebb iramot diktál és sikerül is a gólok számát Ruff révén kettőre emelni.

A Juventus újra kezdés után szép összjátékot mutatott s a 14 p. balösszekötőjük védelmüket átjátszva gólt lő 2:1. A TAC együttese a kapott gól után nem csügged el sőt szép fair játékkal kapujához szögezi ellenfelét, de csatársoraik sok gólhelyzetet kihagynak. Eredményt a 27. perchoz,

amikor Skapnyák háromra emeli a gólszámát. A féldő többi része eredménytelenül, változatos mezőnyjátékkal telik el.

Ujrakezdés után a Juventus a szél s gitségével erősen szorítja ellenfelét, de eredményt csak a 15 p. hoz 3:2 a TAC most már nagyobb lendülettel fekszik játékba, melynek során Oláh balösszekötő a 19 percben védhetet gólt lő 4:2 változatos mezőny játékkal telik az idő, a TAC többet támad, de eredményt a Juventus el a 30 percben 4:3-ra állítják be az eredményt. A TAC ezután védelembe vonul hogy a győzelmet jelentő 1 gólos eredményt megtartsa. A féldő hátra levő percek eredménytelenül telnek el.

A TAC minden egyes játékosra elfogadható játékot produkált, de még mindig nagy tréning hiány érezhető az együttesben.

A Juventus játékosai mind nagyon jók csak a homokos talajhoz vannak szokva s a füves pályán nehezen találják föl magukat.

Rauch bíró kifogástalanul vezette le a mérkőzést. (N. L.)

Mihai nagyvajda gyakorlatozik

A május 10-i nemzeti ünnepet Bucarestiben nagy előkészületek előzték meg. A gyakorlaton Mihai nagyvajda (elől balról) is résztvett.

Mindenki autót akar nyerni!

Nagy érdeklődés a 333 nyereményes tombola iránt

Három nap óta megindult olvasóközönségünk körében a lázas versengés a lejárt tombolának külön főnyereménye, a 4 személyes autó után. Helybeli olvasóink a kiadónivaltalban, a vidékiek pedig bizománysainknál keresik a tombolajegyeket, a mely lehetőséget nyújt nekik külön az autó és külön a 300 mindenféle nyeremény megszerzéséhez.

Minden tombolánknál fokozódott az érdeklődés olvasóink részéről és érthető, hogy ezuttal valószínű rohamot kezdtek olvasóink. A tombolajegyek még e héten kaphatók.

Most megindult legújabb tombolánk, a mely 333 nyereményt ad olvasóinknak, ismét új olvasókat szerzett táborunknak. Ezuttal mindenki nyerni fog, mert egy érdekesítő regényt kap.

Kisiklott és a Körösbe zuhant az arad-bradi személyvonat

Nyolcsúlyos sebesültje van a megdöböntő katasztrófának

Arad, május 14.

Arad és környéke jóformán még fel sem ócsudott abból a megdöbbenésből, amit a nadlaci halálkomp tömegkatasztrófája okozott és máris újabb, arányaiban az előbbihez hasonló katasztrófa történt Arad közelében. Vata de Jos közelében a Körös-hídján áthaladó Arad-Brad között közlekedő személyvonat

kisiklott és a hid karfáján keresztül a folyóba zuhant.

A szerelvény, amely a mozdonyból, két kocsiból, egy postakocsiból, két harmad- és egy másodosztályú kocsiból állt, reggel 8 órakor érkezett meg a vata de jos-i bejáróhoz, amely az állomástól egy kilométerre van. Itt a vonat eddig még ismeretlen okokból kisiklott és miután a mozdonyvezető képtelen volt lefékezni a nagy sebességgel haladó vonatot, az

felszaladt a hidra és a karfán kereszt-

tül három kocsi a folyóban zuhant. A mozdony a hídon maradt, a szerkocsi és postakocsi pedig a folyó felett függve maradtak.

A véletlen szerencsés fordulata következtében az utasok közül csupán Bolbocar Nicolae nyugalmazott görög katolikus aszperes sérült meg súlyosabban, aki koponyasérülést és lábtörést szenvedett. Megsebesültek még Wadl Simon ezenkívül három férfi, két nőutas és az egyik kalauz. A szerencsétlenségről kiadott hivatalos jelentés szerint

a vasutvonal százméteres távolságban használhatatlanná vált és a forgalmat csak a legnagyobb nehézségek árán lehet helyreállítani.

A vonaton egyébként tizenöt utastak, heten sértetlenül maradtak. A vizsgálat folyik annak megállapítására, hogy a kisiklást mi okozta.

Elutasította a Semmitőszék a Precup-ügyben szereplő Fericeanu felebbezését

Bucuresti, május 14.

A Precup-féle összeesküvés utolsó felvonása zajlott le a napokban a Semmitőszék előtt. Mint ismeretes az összeesküvésben a katonai személyeken kívül egy polgári egyén, Fericeanu Eugen is szerepelt, akit a hadbíróság a többi vádlottakkal együtt tíz évi kényszermunkára ítélte.

Fericeanu az ítélet ellen felebbezést jelentett be azzal az indoklással, hogy ci-

vil léte a hadbíróság ítélkezett felette. Ezt azzal indokolta, hogy az ostromállapot alkotmányellenes és így felette a hadbíróság nem jogosult ítélkezni.

A semmitőszék most foglalkozott az ügygel és a tárgyaláson Viforeanu semmitőszéki bíró ismertette azokat az okokat, a melyek az ostromállapot bevezetését szükségessé tették. Végül is a Semmitőszék elutasította Fericeanu felebbezését.

Száz méter selymet lopott egy hirhedt tolvajné a marghitai vásáron

Oradea, május 14.

Tegnap délelőtt a marghitai csendőrség az ügyészségre kísérte Vargha Ferencné közismert vásári tolvajnót, akit a marghitai vásáron fogtak el. Vargháné örökre ki van tiltva Oradea területéről, mert itt már megszámlálhatatlan alkalommal fosztotta ki a vásárosokat. Varghánénak vésses híre van a vásári árusok között és hihetetlen mennyiségű árut tud összehallopkodni.

A marghitai vásáron is megjelent és végszámra gyűrte szoknyája alá a drága selymeket és szöveteket. Már dél is el-

mult s éppen távozni akart zsákmányával, amikor még elhatározta, hogy Ludakovics József carei-mári vásáros bódéjából is ellop egy vég selymet, ami nagyon megtetszett neki. Ezen azonban rajta vesztett, mert a vásáros észrevette és izgalmas hajszá után elfogták a tolvajnót. Hamarosan meg is motozták s a vásári közönség legnagyobb meglepetésére több mint 100 méter különböző selymárut húztak elő a szoknyája alól. A csendőrök hozták be a veszedelmes tolvajnót Oradeára, ahol átadták az ügyészségnek.

Hazaérkezett a pénzügyminiszter

Bucuresti, május 14.

Antonescu pénzügyminiszter az Orient expresszel visszaérkezett az országha. Ma kihallgatáson jelenik meg az uralkodónál majd a kormány gazdasági bizottsága előtt jelentést tesz külföldi útjának eredményéről.

— Bucuresti-i előfizetőink és olvasóink figyelmébe. Közljük hogy megbízottunk Bucurestiben már nem Berlau Miklós, hanem Baráth István, aki Strada Udrican 12. bis alatt lakik.

— Orvosi hír. Dr Klein Gyula, a drezdai közpórház volt tanársegédje, hazaérkezett és rendeléseit Oradea, str. General Holban 38. alatt bel- és női betegek részére újra megkezdte.

Az Újságírósorsjáték huzása

Az Erdélyi és Bánati Népkisebbségi Újságíró szervezet által rendezett sorsjáték vasárnap megtartott huzásán a következő számok nyertek:

250.000 lei: 29.141. 50.000 lei: 28.653.
25.000 lei: 18.965, 26.830, 10.000 lei: 353.
28.965, 39.136, 39.387.

1.000 lei: 2216, 517, 6459, 9504, 10160,
14605, 19291, 20614, 31559, 36965.

500 lei: 4293, 6557, 8445, 12735, 13482,
15273, 18405, 19027, 19718, 23606, 25589,
25798, 27979, 30562, 31625, 32768, 32871,
35967, 36361 37562.

100 lei: 270, 1479, 1860, 2327, 2499, 3354,
3966, 4000, 5308, 6396, 7099, 7180, 8935,
10365, 10366, 10452, 10712, 11427, 12098,
12588, 12881, 13202, 13294, 13671, 15500,
15695, 15723, 16535, 19037, 21313, 23112,
24580, 26859, 27153, 28006, 29616 30832,
31040, 32815, 32042, 33295, 33454, 33794,
33926, 34695, 36237, 36704, 36987, 38368
39044.

50 lei: 212, 496, 1617, 2076, 3077, 3255,
3474, 3476, 3796, 4152, 4632, 4783, 4797,
5237, 5601, 5871, 6729, 6895, 7147, 7343,
7696, 7861, 7952, 8308, 8249, 9457, 9502,
9730, 10740, 11394, 12073, 12178, 12807,
13231, 14157, 14191, 14369, 14952, 15982,
16047, 16609, 17000, 17129, 17228, 17513,
17649, 17905, 18138, 18379, 18789, 18924,
19002, 19335, 19685, 21154, 21804, 21836,
22230, 23525, 23539, 24309, 24323, 24562,
26191, 26453, 27833, 27176, 28305, 28981,
28987, 29640, 29866, 30026, 30444, 30530,
30643, 31197, 31528, 31702, 31793, 32779,
33079, 33239, 33442, 34101, 34168, 34378,
34523, 34730, 35275, 35517, 35430, 35653,
36033, 36673, 36847, 37447, 37578, 38178,
38787.

— Agy- és szívérelmeszesedésbe szenvedőknek megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az enyhe természetes "Ferenc József" keserűvíz áltál, hogy a tápcsatorna tartalmát kiméletesen levezeti és az emésztőrendszer működését elősegíti. Klinikai tapasztalatok alapján kétségtelenné vált, hogy a Ferenc József víz féldoldali hűdésben fekvő betegeknek is általában mindig megteszi a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést szerez.

Időjárás

A szél gyengül, a felhőzet keleten is csökken, a talajmenti fogy veszélye növekedik, sőt egyes helyeken másfél méter magasságban is lehet gyenge fagy. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

5 oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"
1935. MÁJUS 16

Nem tárgyalja a Semmitőszék Cihosky tábornok ügyét?

Bucurestiből jelentik: Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy Calinescu, Ghelmegeanu és Raducanu vasárnap délután hosszas megbeszélést folytattak Săveanu képviselőházi elnökkel, s amint kiderül, közölték vele, hogy a képviselőháznak Cihosky tábornok, Georgescu ezredes és Boila Romulus vád alá helyezéséről szóló határozata jogilag semmis, s a nemzeti-pártot vezetői ezt a Semmitőszék előtt

döntő érveléssel fel is hozzák. Az alkotmány értelmében ugyanis a határozathoz kőthetmad többség kellett volna, ami 215 szavazatot kíván meg. Ezzel szemben a határozatot csak 122 szavazattal hozta meg a képviselőház. Ez a mennyiség a kérdéses ülésen jelen volt 323 képviselőnek sem kétharmada. Így aztán kétségtelen, hogy a Semmitőszék nem teszi magáévá a paramenti határozatot.

Felépítik végre a halottas kamrát az oradeai temetőben

Kedd délután öt órai kezdettel a város ideiglenes tanácsa ülést tartott. Az ülés napirendjén szerepelt többek között a Bratianu ucca aszfaltozásának kérdése is. A javaslat szerint a Bratianu ucca aszfaltozásának költségei 1,466.890 leire rugnak.

A lakosság 30 százalékkal járulna hozzá a költségekhez. A terveket a belügyminisztérium elé terjesztik, s csak az innen nyert jóváhagyás után kezdenék meg a munkálatokat.

A tanács jóváhagyta a technikai ügyosztály javaslatát. Másik fontos kérdés

a halottas ház ügye volt.

Mint ismeretes, a tanács már régebben tervbe vette, hogy a Rulikovszky temetőben morguet építtet s legutóbb utasították a mérnöki hivatalt, hogy dolgozza ki az idevonatkozó terveket. A tervek most elkészültek s ezek szerint

a morgue költségei 1,059.781 leire rugnak, de itt még nincs benne a hűtőberendezés.

A kérdés felett rövid vita támadt, majd a tanács utasította a mérnöki hivatalt, hogy 15 napon belül írják ki az árlejtést.

Lelőtte a rendőr-- tetejében megatörvényszékiselitélte

Tegnap tárgyalta a törvényszék Lakatos László cigány lókupec bűnügyét. Amint emlékeztet, Lakatos egy Iosia telep korcsmában az elmúlt esztendőben késéssel támadt egy rendőrré, aki a részegen garázdálkodó embert le akarta fogni. A rendőr védekezésül fegyverét használta és háromszor Lakatos lábába lőtt. A cigány

két hétig nyomta a kórházi ágyat, azután megindították ellene az eljárást hatóság elleni erőszak címén. A tegnapi tárgyaláson a törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével öt napi fogságra és 300 leit pénzbüntetésre ítélte. Lakatos felebezett.

Az új vasuti menetrend

Május 15-én lép életbe az új menetrend, amelyben jelentős változások vannak. A vasut vezérigazgatósága egyfelől teljesen megszüntette a vegyesvonatokat, másrészt a gyors és személyvonatok menetidejét jóval csökkentette. Az új menetrendnek Oradeát érdeklő részei a következők:

RAPID: Oradeáról indul Bucuresti felé 6.23 érkező. Clujra 8.59, érkező Bucurestibe 18.25. Bucurestiből indul Oradea felé 14.00 Clujra érkező. 23.21, Oradeára érkező. 1.46.

GYORSVONAT: Oradeáról indul Bucuresti felé 9.35, érkező. Clujra 12.43, érkező. Bucurestibe 23.47. Bucurestiből indul Oradea felé 7.55, érkező. Clujra 18.35, érkező. Oradeára 21.38.

Oradeáról indul Bucuresti felé 17.27, érkező. Clujra 20.34, érkező. Bucurestibe 7.13. Bucurestiből indul Oradea felé: 23.00, érkező. Clujra 9.30, érkező. Oradeára 12.34.

Oradeáról indul Sighet felé 12.49, érkező. Satu Mare-ra 15.28, érkező. Sighet 16.55. Sighetből indul Oradea felé 11.25, érkező. Satu Mare-ra 14.40, érkező. Oradeára 17.13.

Oradeáról indul Budapest k. p. u. 1.50, érkező. Budapest k. p. u. indul 23.55, érkező. Oradeára 6.18.

Személyvonatok:

Oradea—Cluj

indul	1.55	érkező	6.28
"	20.08	"	0.40
"	13.30	"	17.45
"	6.50	"	10.58

Cluj—Oradea

indul	2.20	érkező	7.22
"	6.30	"	10.30
"	13.10	"	17.10
"	16.29	"	20.40

Oradea—Satu-Mare—Sighet

indul	2.30	érkező	5.35	érkező	9.10
"	8.05	"	11.20	"	21.50
"	15.10	"	18.34	"	
"	21.50	"	1.05	"	

Sighet—Satu-Mare—Oradea

indul	3.34	érkező	7.37	érkező	11.23
"	15.27	"	19.09	"	22.39
"		ind	4.15	"	7.30
"		"	13.20	"	16.57

Oradea—Félix fürdő

indul	9.25	érkező	9.48
"	14.55	"	15.18
"	15.42	"	16.15
"	19.00	"	19.34
"	21.00	"	21.23

Félix fürdő—Oradea

indul	9.50	érkező	10.23
"	15.20	"	15.58
"	16.17	"	16.26
"	19.39	"	19.59
"	21.26	"	22.00

Oradea—Arad

indul	2.25	érkező	6.13
"	7.40	"	10.41
"	12.53	"	16.10
"	20.18	"	23.26

Arad—Oradea

indul	2.36	érkező	6.00
"	7.23	"	10.40
"	13.48	"	16.55
"	21.20	"	0.48

Oradea—Budapest

indul	1.47	érkező	16.10	k. p. u.
"	13.35	"	21.12	ny. p. u.
"	21.50	"	5.00	k. p. u.

Budapest—Oradea

ny. p. u.	indul	7.50	érkező	14.35
k. p. u.	"	8.30	"	16.57
ny. p. u.	"	21.00	"	9.18

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerdán délután 4 órakor: 15 és 20 lejes helyárrakkal: VIKI.

Szerdán este 9 órakor: Bucsú előadás. Lovagias ügy. Utolsó bucsú előadás.

Mozgósínházak műsora:

Apollo: Csillag ragyog az égen. Josef Schmidt-el.

Capitol: Kettős műsor. 1. Nők... nők... 2. Tör titka.

Heymann: Kis Dorrit. Anny Ondrával a főszerepben.

Új! Butor részlet áruház Új!

Modern hálók, ebédlők, konyhabutorok

már 500 lejes részletre kaphatók

„KOBA“ butoráruház Oradea, Nicolae Iorga ucca 7. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Két jóbarát. Csatlakozunk mi is a Magyarországi nagy táborához. Ugy gondoljuk, hogy ezen az úton megtaláljuk a magunkhoz illő párunkat. Mindketten 24 éves fiatal emberek vagyunk. Hozományt nem kérünk, de jövődöbelink segítségével szeretnénk elhelyezkedni. Benősülés lehetséges. Válaszlevél után megírunk mindent magunkról. Jelige „Bihormegye“. 2488

„Várad“ jeligére levél van a kiadóban. Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea. Piata Mihai Viteazul 4.

Lakást adnék két nőnek, lehet varró. nő, kosztot adnék. Strada Cuza Voda 42. szám. Groszné. 2335

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Perfekt mindenféle főzőnőt kis családhoz felveszek. Cim a kiadóban. 2534

Mintás és sima selymek strand köpeny és mosó anyagok maradványban legolcsóbb árban Pável-ucca 27. 2524

Lakbér szerződés Lakóbejelentés nyomtatvány kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Mindenféle szobaleányt felveszek azonnalra. Str. Grivitei 32. 2501

Újságárúsításra fiukat és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Viteazul Mihai 4. szám.

Magánházzamat eladnám vagy elcserélném, lehetőleg a Komendáns réten. Cim: Lascar Catargiu 3. (Dosu telep.)

Jómegjelenésű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3—4000 lej biztos keresetre tehetnek szert ügynököléssel. Cim a kiadóban.

Az Erdélyi Magyarországi terjesztésére kerestünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA